

Korteriühistu jäätmereformi eesliinil

Peep Siim, Kliimaministeeriumi ringmajanduse osakonna juhataja
9.10.2026

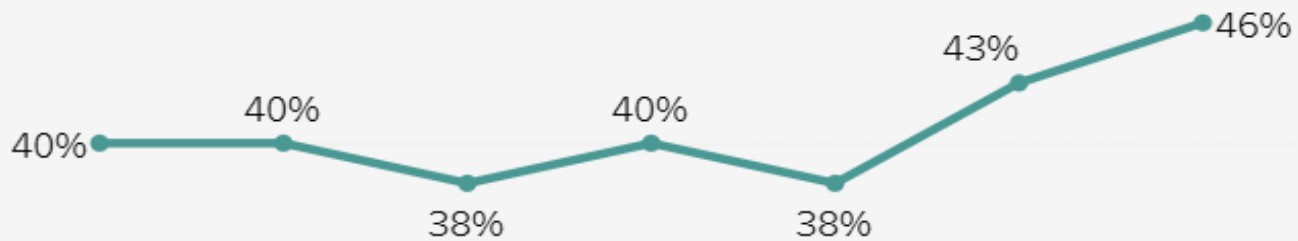
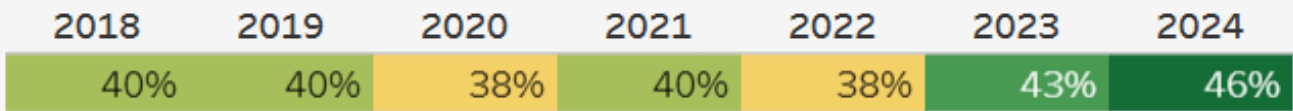
Miks me reformi teeme?

- Valdav osa olmejäätmetest põletatakse või ladestatakse prügilas
- Pakendijäätmete kogumine on inimesele ebamugav
- Teenuse kvaliteet sõltub elukohast
- KOVi võimalused süsteemi muuta on piiratud
- Inimestel puudub selgus: Mis saab jäätmetest? Kuhu miskit panna? Miks ma seda tegema peaks?
- Tööstus vajab rohkem ressursi

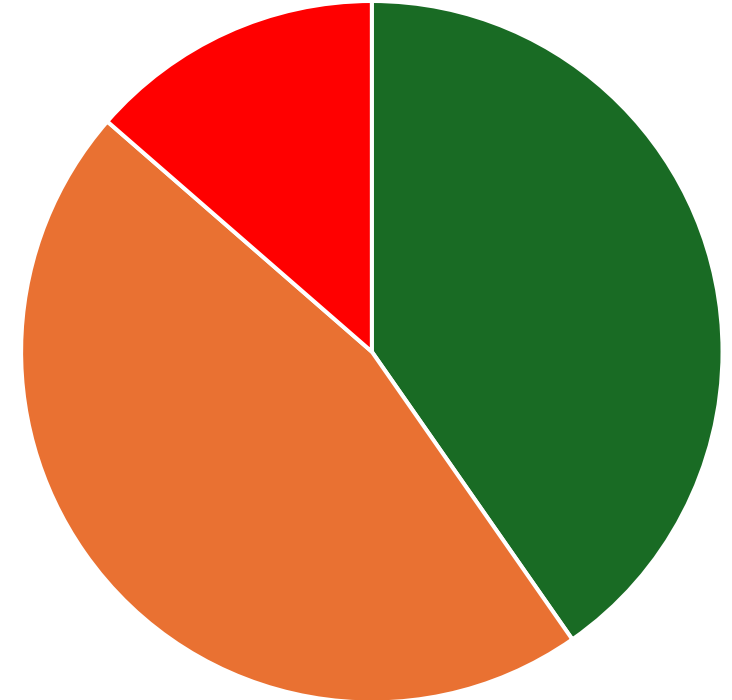

Olmejäätmete liigiti kogumine (%)

 Olmejäätmete IV metoodika

Olmejäätmete käitlus 2024

■ Ringlussevõtt ■ Põletamine ■ Ladestamine

Allikas: Keskkonnaagentuur

Eestis ainulaadne

NEULAR Terrass

Kus tehakse meie olmejäätmetest uusi tooteid?

Jäätmereformi eesmärgid

- ✓ Muuta süsteem inimesele lihtsamaks, mugavamaks ja ühtlasemaks
- ✓ Anda KOVile hoovad ja selge roll
- ✓ Suunata materjal tööstusesse, mitte prügimäele

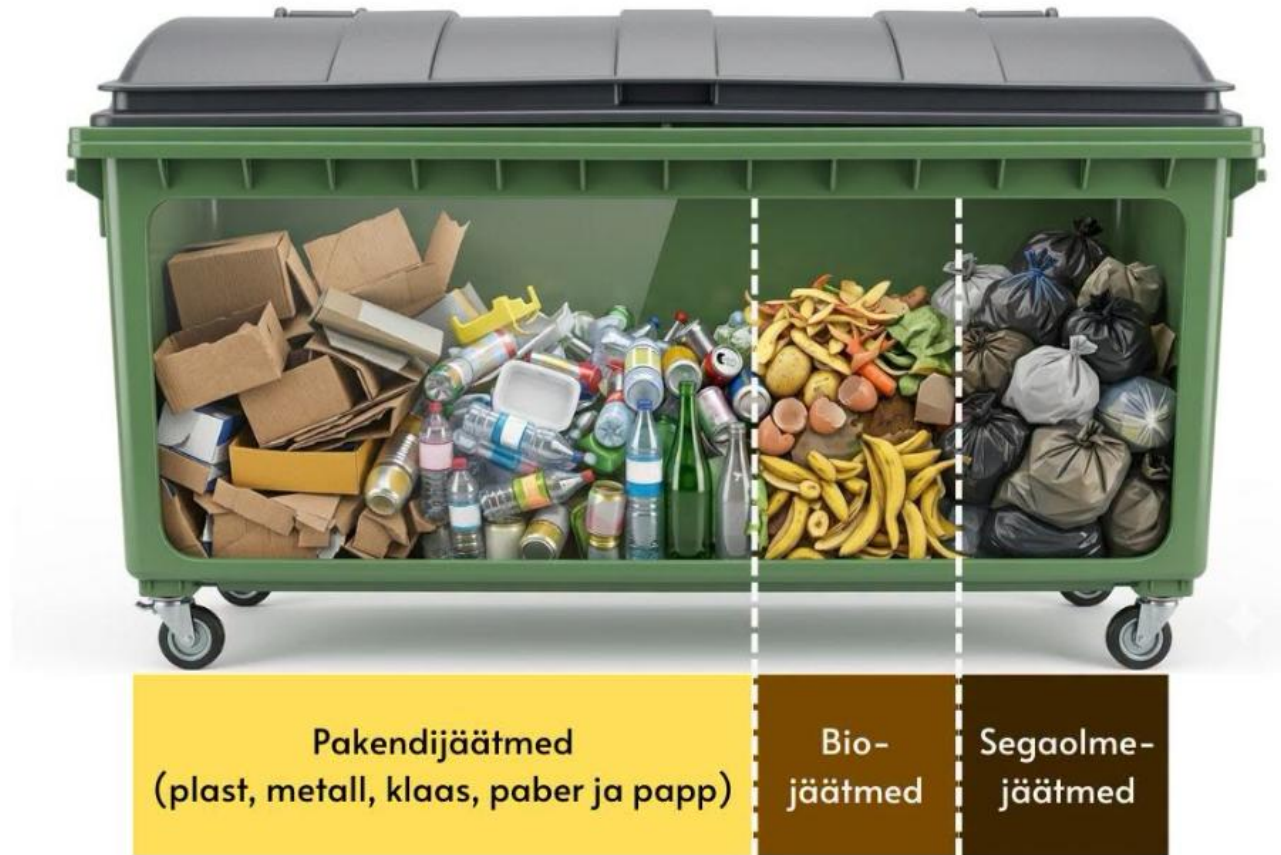

Ajakava

- 2026 jaanuar – jäätmereform jõustus, valmis riiklik olmejäätmete liigiti kogumise juhend.
- 2026 juuli – saastetasude muutus, jäätmete ringlussevõtt sai eelise põletamise ja ladestamise ees.
- 2026 – esimesed KOVid teevad veo- ja käitlushanked uutel tingimustel.
- 2027 jaanuar – kõik KOVid saavad jäätmete liigiti kogumise sihtarvud.
- 2027 jaanuar – võetakse kasutusele uus jäätmeinfosüsteem PISTRIK, jäätmearuandlus muutub läbipaistvamaks.
- 2031 – kõik Eesti KOVid on uue jäätmehooldussüsteemi üle võtnud.

Mida sisaldab segaolmejäätmete konteiner, kui ei sorteeri?

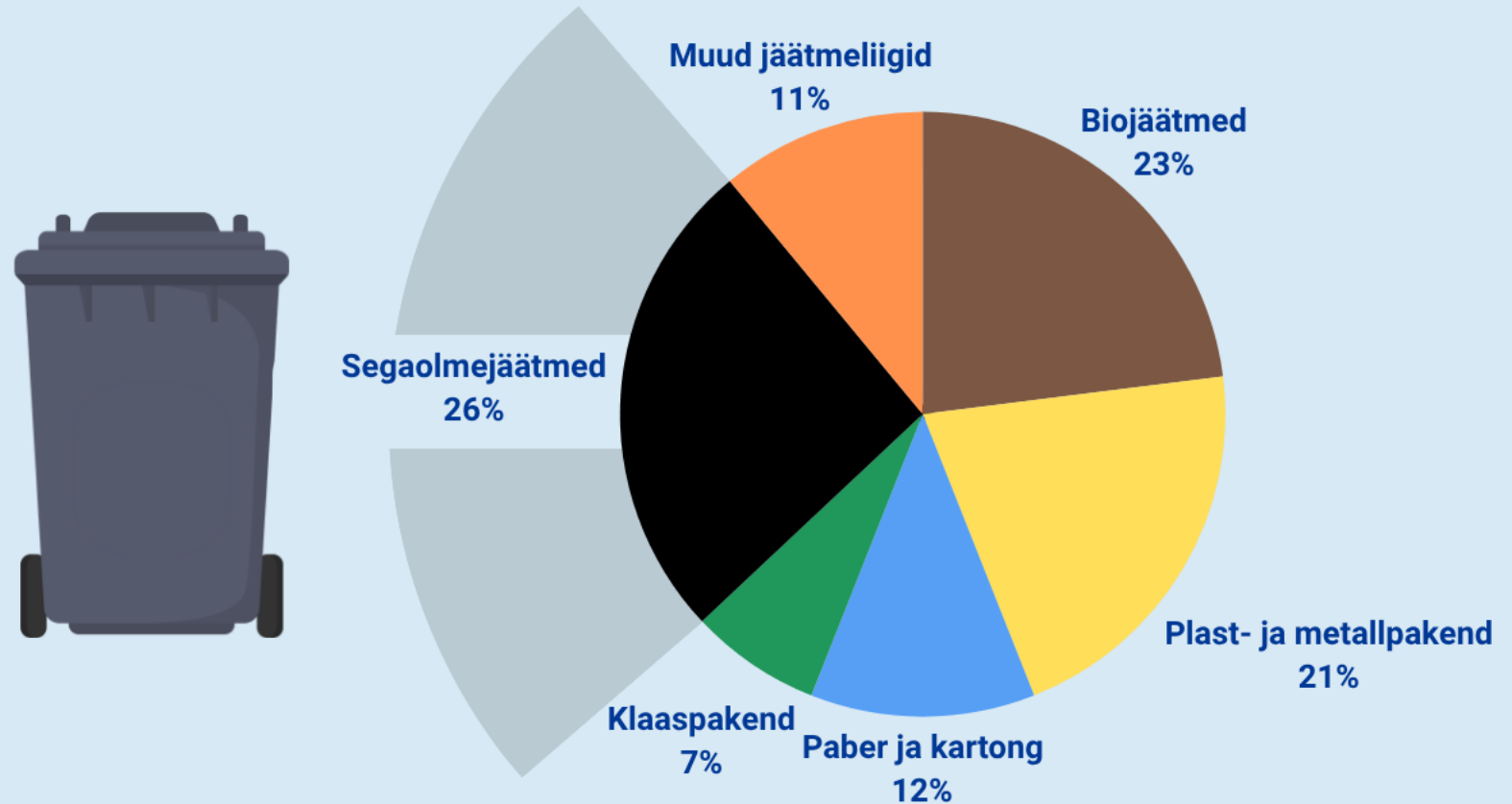

Sorteerida on soodsam!

Segaolmejätmete konteineri sisu Eestis

Diagrammil on jäätmete sisaldus kaalu järgi.
Allikas: Riiklik jäätmete sortimisuuring, 2025

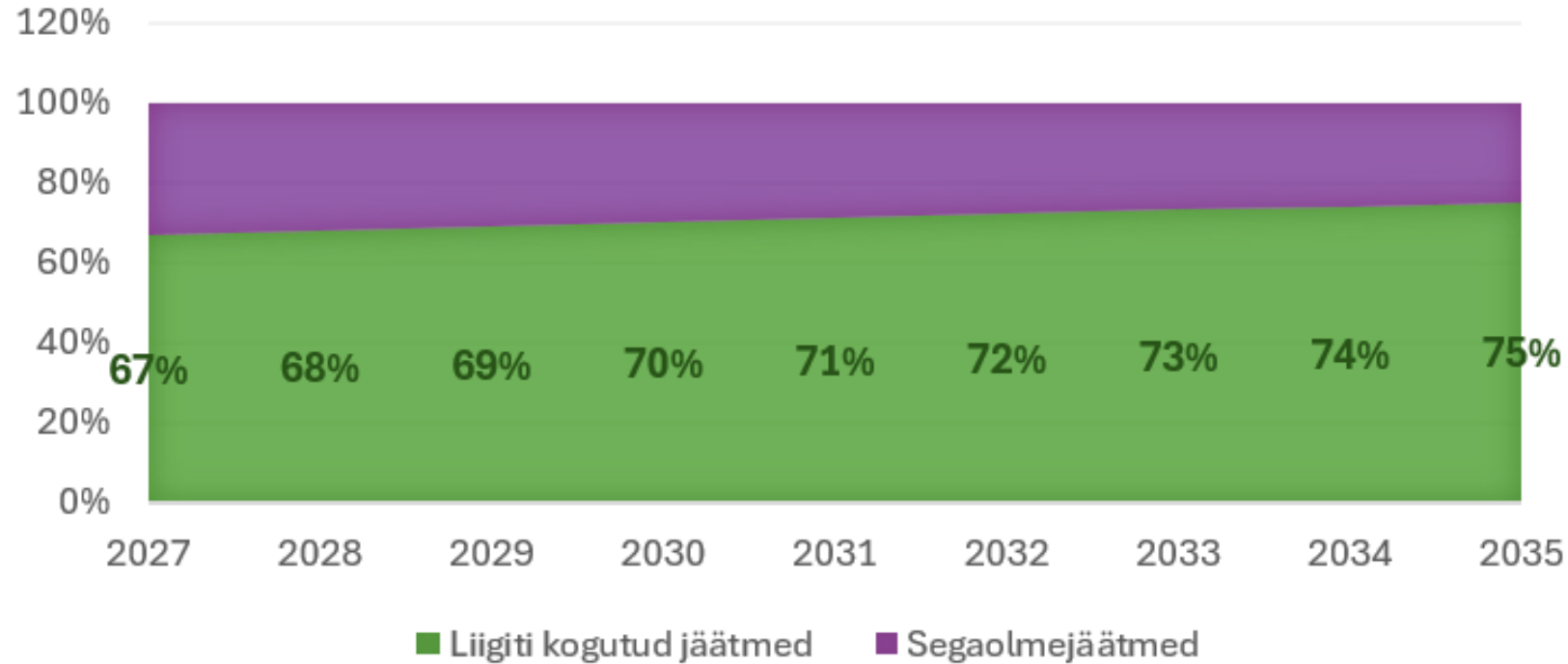

KOV-i roll jäätmereformis

- Parem kontroll jäätmemajanduse üle, suurem konkurents hangetel.
- KOV korraldab inimestele tervikteenuse, kuhu kuulub ka pakendijäätmete vedu.
- **Konkreetsed sihid.** KOV peab tagama piisava liigiti kogumise ja ringlussevõtu. Saab liigiti kogumise sihtarvu ja biojätmete ringlussevõtu kohustuse.
- **KOV saab võimalused sihtide täitmiseks.** Kui praegu saab kanda vedaja jäätmehoolduse kulusid jäätmeveo teenustasu abil, siis edaspidi saab seda teha omavalitsus.
- **Väiksem koormus, kui tehakse koostööd.** Suuremad omavalitsused saavad toetada väiksemaid ning omavalitsused saavad võimaluse delegeerida ülesandeid koostööorganisatsioonidele.

OLMEJÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE SIHTARV

Keskkonnaagentuur –
liigiti kogumise määr
KOVide lõikes

Keskkonnaamet -
haldusjärelvalve

KOV seab reeglid:

- korraldatud jäätmeveo raames kogutavad jäätmed
- veopiirkond, veosagedused
- kogumisvahendid (konteiner, kott, pappkast jm)
- pakendite kogumise korraldus
- teenustasu muutmine
- jäätmevedaja ülesanded:
 - klienditeenindus
 - üleantavate jäätmete kontrollimine
- tühisõidutasu
- valesti kogutud jäätmetega seonduv
 - jäätmed jäetakse ära vedamata või kõrgem tasu

Pakendijäätmete kogumine

- Tiheasustusalal kogutakse kodu juures paberi- ja kartongijäätmed ning plast- ja metallpakendijäätmed
- Klaaspakendijäätmete ning hajaasustuses kogumise võib korraldada avalike kogumispunktide kaudu.

KOV ja taaskasutusorganisatsioonid lepivad kokku:

- pakendijäätmete üleandmise koht
- võõristega seonduv
- veokulude arveldamine

Pakendijäätmetega seotud kulude kandmine

Inimene:

- 0,50 eurot iga jäätmemahuti tühjenduskorra eest!*
- Vajadusel jäätmemahutite soetamise või rendiga seotud kulud.

*V.a sellisel juhul, kui piirkonnas ei ole tekkekohal kogumist ette nähtud ja tellitud on nn lisateenus.

KOV:

- Avaliku taristu soetamise ja hooldamisega seotud kulud.

Taaskasutusorganisatsioonid:

- Pakendijäätmete käitlemise kulud
- Ülejäänud pakendijäätmete veokulud

Veosageduse määrab KOV jäätmehoolduseeskirjas:

- **biojäätmete** korrapärane äravedu vähemalt üks kord 4 nädala jooksul, kui ei toimu kohapeal kompostimist,
- **segaolmejäätmete** korrapärane äravedu vähemalt üks kord 12 nädala jooksul,
- **pakendijäätmete** korrapärane äravedu vähemalt üks kord 12 nädala jooksul

Üleantavate jäätmete kontrollimine

OLMEJÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE JUHEND

KLIIMAMINISTEERIUM

	Biojäätmed	Vanapaber	Paber- ja kartongpakend	Plast- ja metallpakend	Klaaspakend	Sega-olmejäätmed
	Kogu liigiti komposti, biogaasi ja kääritusjäätgi tootmiseks.	Kogu liigiti uue paberi, pakendite, lainepapi, ehituspapi ja telluvilla valmistamiseks.		Kogu liigiti uute pakendite (plastpudelid, kilekotid, kastid) ja ehitusmaterjalide tootmiseks.	Kogu liigiti kergküllustiku, klaasvilla ning uute purkide ja pudelite valmistamiseks.	Sageli ei ole neist võimalik välja sortida materjale ümbertöötamiseks, kuid saab toota energiat.
SOBIV ✓	Riknenud toit ja toidujäätmed, puu- ja köögiviljad ning koored liha- ja kalajäätgid, väikesed luud, kohvipaks, teepuru, munakoored ja pähkliskoored, üksikud majapidamis-paberid, lille- ja toataimed (ilma potita) ja nende muld.	Ajalehed ja ajakirjad, reklaamilehed, vihikud ja kaustikud, kontoripaber, jõupaber, papp, ümbrikud (ka kileaknaga), raamatud (ka kõvade kaantega).	Pappkastid ja -karbid, sh puhtad ja tühjad papist või paberist toidupakendid, ravimikarbid, pabermassist munakarbid, paberkotid (ka kileaknaga), pakkepaber.	Tühjad plastpudelid ja -karbid, konservikarbid ja metall-pakendid, joogikartong (piima-, mahla-, jogurti-pakendid), kilekotid, korgid ja kaaned, kommi- ja sokolaadipaberid, kohvitopsid ja muud ühekordsed nõud, vahtplast.	Klaasist moosi-, supi- jm purgid, õlipudelid, lõhnaõli ja kosmeetikapudelid ja -purgid, toiduainete ja toidulisandite pudelid ja purgid, värvilised ja värvita klaaspudelid.	Oluliselt määratud tekstiil, pakend, paber ja papp. Lemmiklooma väljaheited, mähkmehed, hügieenisidemed, suitsukonid, tuhk, tolmuiujakotid, suured kondid, kosmeetika, küünlad, katkised nõud, majapidamis-paber.
EI SOBI ✗	Pakendid, vedelikud, õli, ravimid, lemmiklooma väljaheited, tuhk, suitsukonid, kohvikapslid, suured kondid, mähkmehed, hügieenisidemed, kunsttillid, plastist lille- ja salatipotid, oksad. Kompostitavad või biolagunevad nõud.	Väga määratud või vettinud papp ja paber, tualettpaber, salvirätid, küsetuspaber, ühekordsed kohvitopsid ja papptrükkid, kopeerpaber, võipaber, jäätisepaberid, kompi-paberid, tapeet, kiletatud paber, joogikartong ehk tetrapakendid.	Mänguasjad, mähkmehed, hügieenisidemed, ehitusmaterjalid, rõivad ja jalanõud, kartongist ja paberist pakendid, klaaspakendid, põllumajandusplast. Muud plastist, kummist, metallist tooted, mis ei ole pakendid.	Aknaklaas, peegelklaas, keraamika, savi, kristall ja portselan, lambipirnid, kuumakindel klaas, optiline klaas.	Toidujäätmed, aia- ja haljastujäätmed, tühjad pakendid, ohtlikud jäätmed, ravimid, süstlad, tule- ja plahvatusohtlikud jäätmed, patareid, akud, elektroonika, e-sigarettid, ehitusjäätmed, vedelad jäätmed.	
KUIDAS ?	Pane mahutisse võimalusel lahtiselt, riknenud toitu ilma pakendita ja nõrutatult. Võib kasutada paberkotti või biolagunevat ja kompostitavat kotti (standard EN 13432 või märgis OK Compost).	Pane mahutisse lahtiselt või paberkotis. Hoida materjal kuivana. Klambreid, kleeplinte, kileaknaid eemaldada pole vaja.	Pane mahutisse lahtiselt või paberkotis. Pappkarbid ja -kastid võid lapikuks. Hoida materjal kuivana. Klambreid, kleeplinte, kileaknaid eemaldada pole vaja.	Pane mahutisse lahtiselt või paberkotis. Korgid ja kaaned võid peale jätta. Võimalusel eralda üksteisest erinevatest materjalidest pakendi osad.	Pane mahutisse lahtiselt. Vajadusel loputa kergelt. Korgid ja silid võid peale jätta, eemalda kaas.	Kergesti lenduvad või määrivad jäätmed pane kotti sisse. Ülejäänud jäätmed võid mahutisse panna lahtiselt.

Kontrolli läbiviimine mahuti tühjendamisel

- visuaalne vaatlus enne tühjendamist mahuti avamisel nähtavate jäätmete alusel
- läbipaistva koti puhul sisu vaatlus
- mahuti veokisse tühjendamise hetkel, kui rikkumine ilmneb alles tühjendamisel

Mida võidab inimene?

- ✓ Liigiti kogumine on mugav, kuna pakendikonteinerid on kodu juures
- ✓ Jäätmeveo teenustasu on läbipaistev – teab, mida ta selle eest saab
- ✓ Ei maksa pakendite eest kolm korda – 0,50 eurot konteineri tühjenduskord
- ✓ Liigiti kogumisel on mõtet, sest teab, mis neist jäätmetest edasi saab
- ✓ Usaldab jäätmehooldussüsteemi ja panustab sellesse

KLIIMAMINISTEERIUM

Jäätmete liigiti koguja maksab vähem

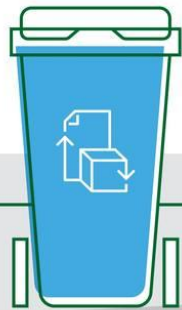
Jäätmeid liigiti koguva leibkonna kuuarve on kokku umbes **5 eurot**, teistel **2-3x rohkem**

**PAKENDIJÄÄTMED,
PAPP JA VANAPABER**

0,50 €

50 senti
tühjenduskord

0,50 €

50 senti
tühjenduskord

**BIO-
JÄÄTMED**

1 €

eelistatult
kuni 1 €/kuu
leibkonna
kohta

**SEGAOLME-
JÄÄTMED**

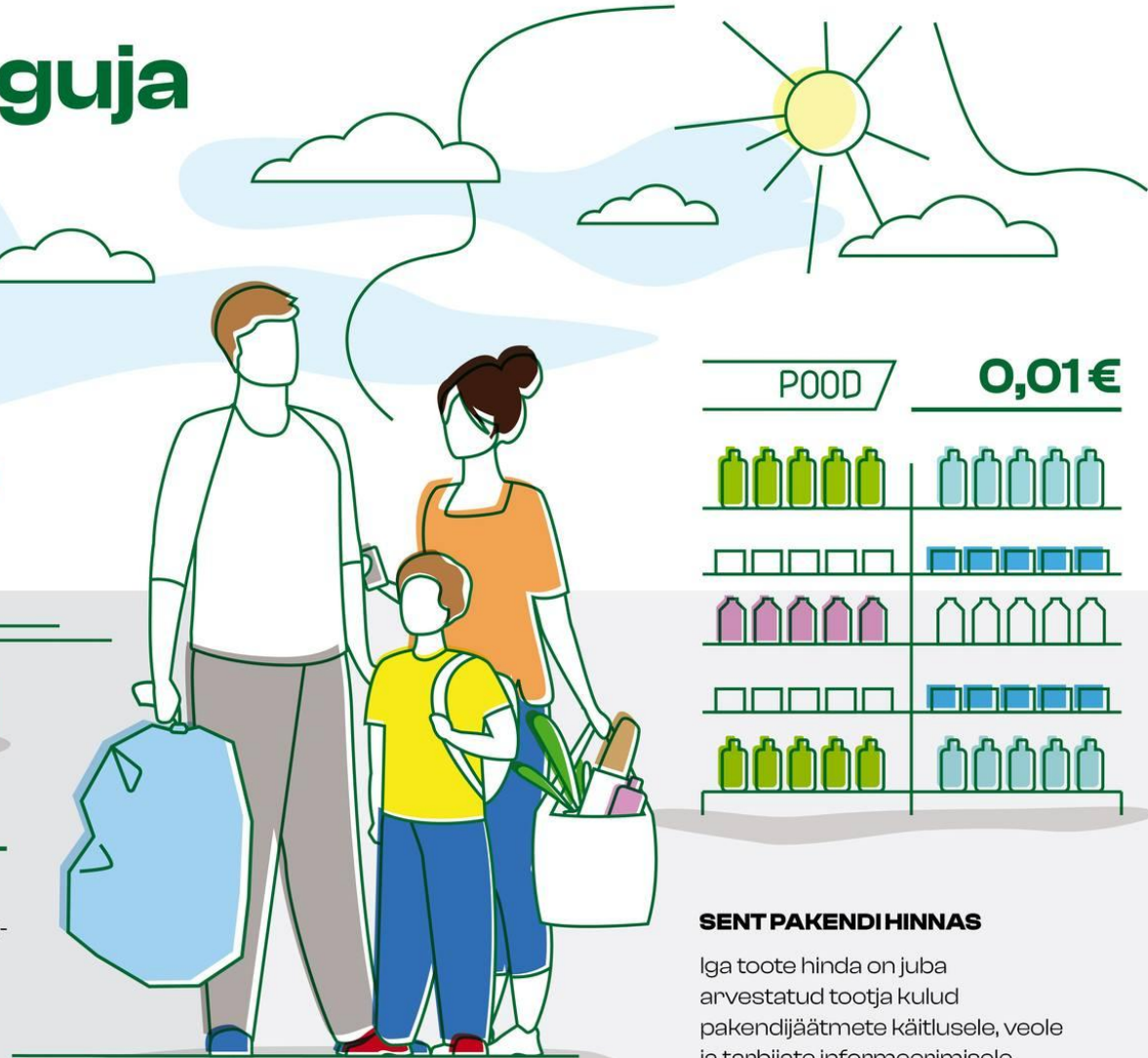

2 €

u 2 €/kuu
sorteerijale,
üle 5 €/kuu mitte-
sorteerijale

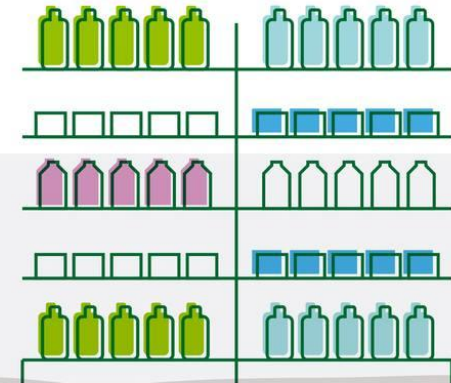
MUUD KULUD LÄBIPAISTVAMAD

Olemasolev jäätmeveo teenustasu hõlmab ka jäätmehooldust (kuni 50% tasust, liigiti kogujale soodsam) ja inimese valikul lisateenuseid (konteineri rent, vooderduskoti paigaldus jms.).

POOD

0,01 €

SENT PAKENDIHINNAS

Iga toote hinda on juba arvestatud tootja kulud pakendijäätmete käitlusele, veole ja tarbijate informeerimisele. Ülejäänud kulud katab 50 senti inimese jäätmearvel.

Reform on tervik - toetused, juhendid, andmed

Ringmajanduse programm

Toetame ringmajanduse, jäätmete ja maapõue valdkonna tegevusi

RINGMAJANDUS

Jäätmete väärindamine, ringlussevõtt ja digiaruandlus

Investeeringud jäätmete väärindamiseks ja ringlussevõtuks ning jäätmearuandluse liidestamine riikliku infosüsteemiga

JÄÄTMED

Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine

Toetame kohalikke omavalitsusi jäätmete liigiti kogumise tõhustamises

JÄÄTMED

Jäätmete ringlussevõttutööstus juba kasvab

Narva linna rajatakse plastijäätmete ümbertöötlemise tehas

18. november 2025 **Rahastusotsus**

KIK rahastab kolme jäätmete väärindamise ja ringlussevõtu projekti 4,4 miljoni euroga. Toetusega rajatakse Narva linna plastijäätmete ümbertöötlemise tehas, taaskasutatakse uute kaubaaluste tootmisel vanu ning alustatakse trummelkompostriiga köögi- ja sööklajäätmete kompostimist Väätsal.

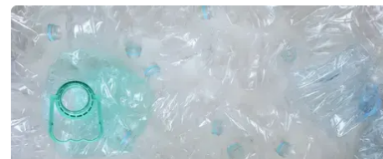

„Eestis on pakenolijäätmetega praegu tõsine probleem. Seda näitavad nii värske sortimisuuring kui ka ringlussevõtu numbrid. Loodetavasti kiidab Riigikogu iäätmereformi peagi heaks, et inimestel tekiks mugavamad

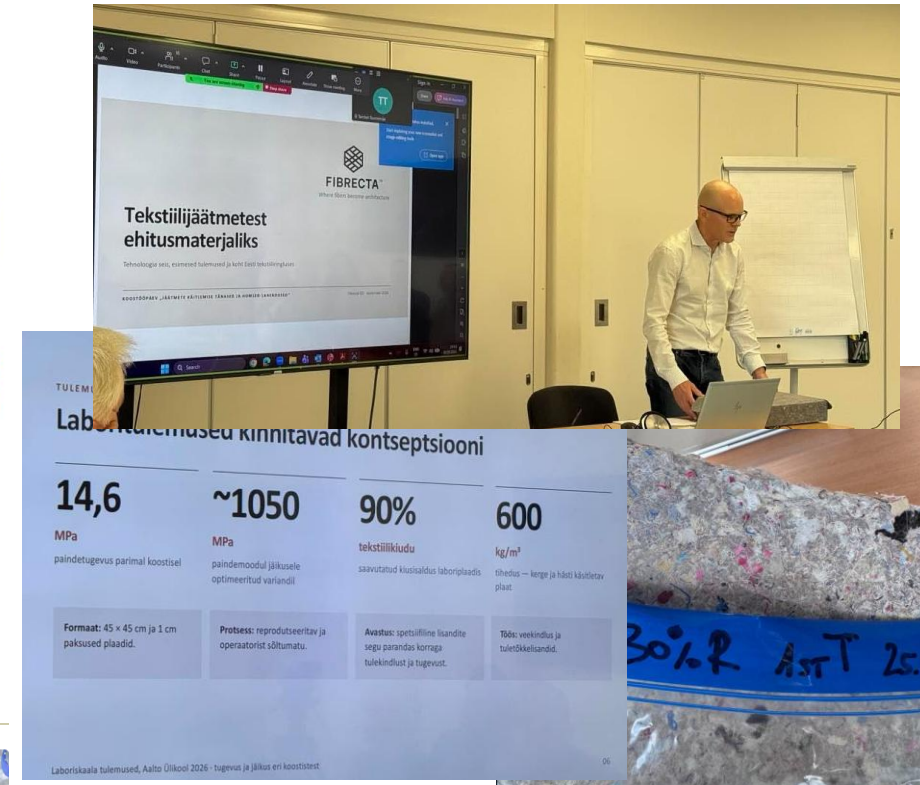
Eestisse rajatakse esimene tehisintellektil põhinev pakendi sorteerimisliin

22. jaanuar 2026 **Rahastusotsus**

Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) toetas kolme miljoni euroga Ragn-Sells'i jäätmete ringlussevõtu projekti, millega rajatakse tehisintellektil põhinev pakendite sorteerimisliin. Liin aitab parandada sorteerimise kvaliteeti ja võtta ringlusse vähemalt 57% sorteeritavatest pakendijäätmetest.

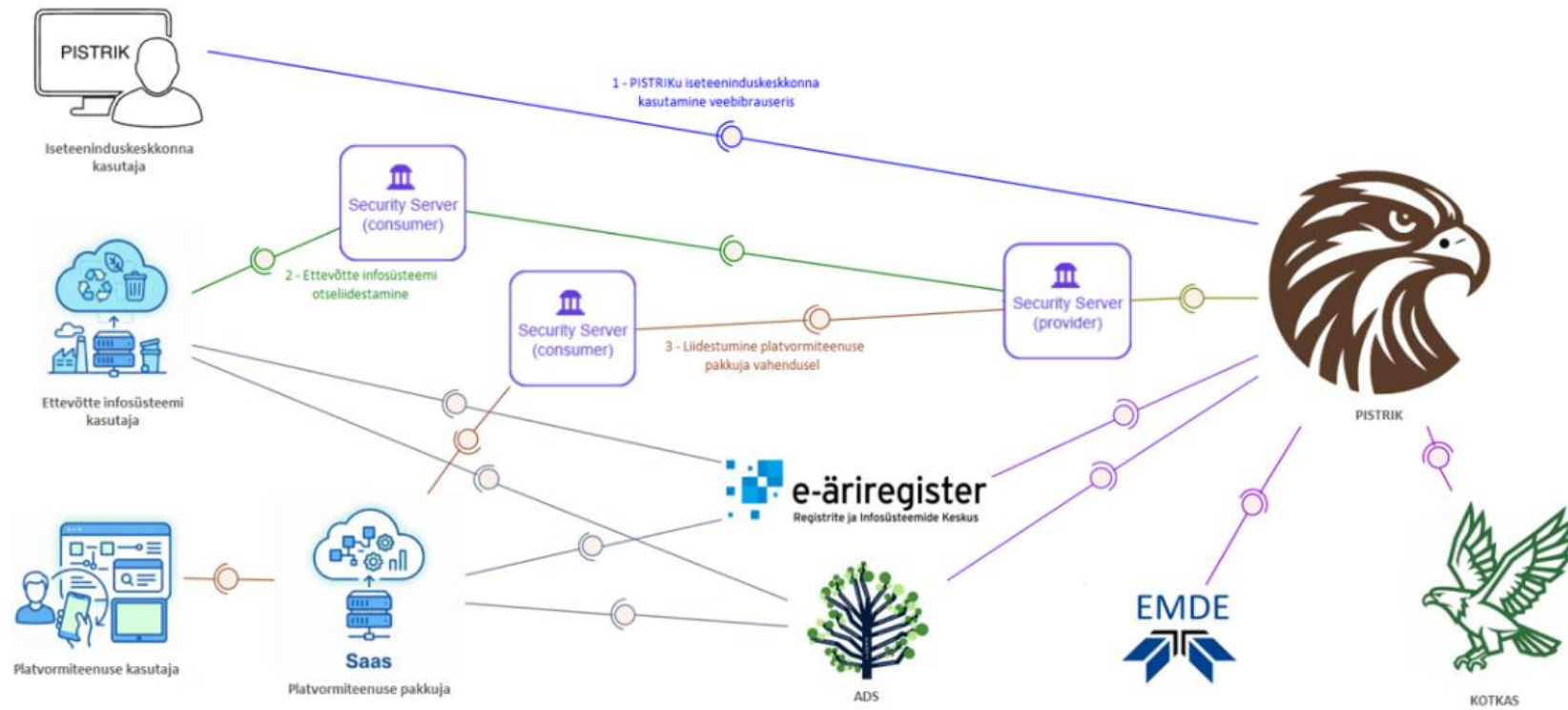
Sillamäe tehas-tekstiil

Märksõnad lisaks - patareid, päikesepaneelid, biojäätmed jne

Jäätmeinfosüsteem PISTRIK | Keskkonnaportaal

Mida tasub KÜ-l teha?

- ✓ Suhelge kohaliku omavalitsusega ja rääkige kaasa uues korralduses. KOV-id lähevad üle samm-sammult
- ✓ Võtke korteriühistus liigiti kogumine teemaks ja arutage aegsasti uus korraldus läbi
- ✓ Tulemas on liigiti kogumise kampaania, jagage elanikele sortimisjuhendit

Selleks, et mitte asjatult prügiveo eest rohkem maksta:

- kogu pakendijäätmed ja biojäätmed eraldi,
- vali iga jäätmeliigi jaoks õige suurusega konteiner või jäätmekott,
- kui veopäevaks ei ole konteiner veel täis, kaalu veosageduse muutmist või väiksema konteineri kasutamist.

Kui sordid, saad väiksema arve, toetad Eesti majandust ja hoiad loodust!